

โครงการอนุรักษ์ทรัพยากรป่าไม้และสัตว์ป่า และการส่งเสริมอาชีพราษฎร
บริเวณศูนย์การเรียนรู้ตำรวจตระเวนชายแดนบ้านหลังอ้ายหมี่
ในเขตอุทยานแห่งชาติเขาปู่ – เขาย่า ตามแนวพระราชดำริ
สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดา ฯ สยามบรมราชกุมารี
บ้านหลังอ้ายหมี่ หมู่ที่ ๕ ตำบลวังอ่าง อำเภอชะอวด
จังหวัดนครศรีธรรมราช

เรื่องเดิม

วันที่ ๒๖ พฤษภาคม ๒๕๖๐ สมเด็จพระกนิษฐาธิราชเจ้า กรมสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดา ฯ สยามบรมราชกุมารี เสด็จพระราชดำเนินไปทรงปฏิบัติพระราชกรณียกิจ ณ ศูนย์การเรียนรู้ตำรวจตระเวนชายแดนบ้านหลังอ้ายหมี่ หมู่ที่ ๕ ตำบลวังอ่าง อำเภอชะอวด จังหวัดนครศรีธรรมราช ในการนี้ ได้พระราชทานพระราชดำริ สรุปความว่า

“...ต้องให้คนอยู่คู่กับป่าได้ ให้ส่งเสริมนำพืชชั้นล่าง เช่น กระจวาน ลิเกา พริก หวาย เข้าไปปลูกเสริม สร้างรายได้ สร้างอาชีพ เพื่อให้พื้นที่ศูนย์การเรียนรู้แห่งนี้เป็นต้นแบบของการจัดการป่าในพื้นที่อนุรักษ์ตามแนวพระราชดำริที่อื่นต่อไป...”

ผลการดำเนินงาน

สำนักบริหารพื้นที่อนุรักษ์ที่ ๖ (สงขลา) กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช แบ่งการดำเนินงานเป็น ๒ ระยะ ดังนี้

- **ระยะที่ ๑ :** ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๒ กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช ได้รับการสนับสนุนงบประมาณจาก กปร. เพื่อดำเนินการในกิจกรรมต่าง ๆ ดังนี้
 - ๑) **กิจกรรมจัดตั้งจุดสกัดในพื้นที่ล่อแหลม** ประกอบด้วย งานก่อสร้างอาคารที่ทำการและที่พัก ขนาด ๖.๐๐ x ๙.๐๐ เมตร และติดตั้งครุภัณฑ์ที่จำเป็นประจำจุดสกัด เช่น เครื่องรับส่งวิทยุ เครื่องกำเนิดไฟฟ้า และเครื่องหาพิกัดด้วยสัญญาณดาวเทียม (GPS) ฯลฯ เพื่อให้เจ้าหน้าที่ใช้เป็นสถานที่ปฏิบัติการกักในการป้องกันการบุกรุกพื้นที่ป่าได้อย่างมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น ทั้งนี้ ปัจจุบันมีผลการดำเนินงานคิดเป็นร้อยละ ๘๐ และคาดว่าจะดำเนินการแล้วเสร็จภายในเดือนกันยายน ๒๕๖๒
 - ๒) **กิจกรรมให้ความรู้ด้านการอนุรักษ์ทรัพยากรป่าไม้ และสัตว์ป่า (ครูอุทยาน)** ประกอบด้วย งานจัดหาอุปกรณ์สำหรับใช้เป็นสื่อการเรียนการสอน และการจัดการศึกษาธรรมชาติในพื้นที่จริง เพื่อส่งเสริมให้ความรู้ด้านการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ รวมถึงสร้างจิตสำนึกที่ดีในการอยู่ร่วมกันระหว่างคนกับป่า ทั้งนี้ ปัจจุบันดำเนินการเสร็จเรียบร้อยแล้ว

- ๓) กิจกรรมจัดทำเส้นทางศึกษารวมชาติ พร้อมป้ายสื่อความหมาย ประกอบด้วย งานจัดทำป้ายสื่อความหมายในพื้นที่ที่กำหนด เพื่อสร้างให้เป็นเส้นทางศึกษารวมชาติ ทั้งนี้ ปัจจุบันมีผลการดำเนินงานคิดเป็นร้อยละ ๘๑.๘๑ และคาดว่าจะดำเนินการแล้วเสร็จภายในเดือนกันยายน ๒๕๖๒
- ๔) กิจกรรมเพาะชำกล้าไม้ที่ใช้เป็นวัตถุดิบในการแปรรูปอาหารหรือที่สมาชิกสนใจ เพื่อสนับสนุนให้นำไปปลูกแซมระหว่างแถวต้นยางพารา หรือพื้นที่ของสมาชิก ประกอบด้วย งานก่อสร้างโรงเรือนเพาะชำกล้าไม้ ขนาด ๑๘.๐๐ x ๒๔.๐๐ เมตร พร้อมระบบน้ำภายในและภายนอกโรงเรือน รวมทั้งจัดหาอุปกรณ์ที่จำเป็น ในการรวบรวมพันธุ์ไม้ เพาะพันธุ์ ขยาย บำรุง ดูแล และรักษา จำนวน ๑,๐๐๐ กล้า เพื่อส่งเสริมให้ราษฎรนำไปปลูกแซมระหว่างแถวต้นยางพารา สำหรับนำมาใช้เป็นวัตถุดิบในการแปรรูปผลผลิตที่ได้ต่อไป ทั้งนี้ ปัจจุบันมีผลการดำเนินงานคิดเป็นร้อยละ ๖๐ และคาดว่าจะดำเนินการแล้วเสร็จภายในเดือนกันยายน ๒๕๖๒
- ๕) กิจกรรมการพัฒนาอาชีพในกลุ่มแม่บ้านเกษตรกรบ้านหลังอ้ายหมี และสนับสนุน จัดตั้งกลุ่มอาชีพด้านป่าไม้เพื่อการอนุรักษ์ทรัพยากรป่าไม้ จำนวน ๒ กลุ่ม ได้แก่ กลุ่มอาชีพแม่บ้านคนรักป่าต้นน้ำบ้านหลังอ้ายหมี และกลุ่มอาชีพแปรรูป ลูกชกบ้านหลังอ้ายหมี ประกอบด้วย งานก่อสร้างโรงเรือนแปรรูปผลผลิต ขนาด ๘.๐๐ x ๑๖.๐๐ เมตร พร้อมระบบไฟฟ้าและครุภัณฑ์สำหรับแปรรูปผลผลิต งานติดตั้งระบบผลิตไฟฟ้าด้วยเซลล์แสงอาทิตย์ งานปรับปรุงคุณภาพน้ำ เพื่อใช้อุปโภคบริโภค พร้อมเครื่องกรองน้ำ งานพัฒนากระบวนการผลิต เช่น การออกแบบบรรจุภัณฑ์และตราสินค้า ฯลฯ และงานจัดตั้งกลุ่มอาชีพด้านป่าไม้ เพื่อการอนุรักษ์ทรัพยากรป่าไม้ ทั้งนี้ ปัจจุบันมีผลการดำเนินงานคิดเป็นร้อยละ ๑๐ และคาดว่าจะดำเนินการแล้วเสร็จภายในเดือนมกราคม ๒๕๖๓

ภาพรวมการดำเนินงานในระยะที่ ๑ มีผลการดำเนินงานคิดเป็นร้อยละ ๖๐ และคาดว่าจะดำเนินการแล้วเสร็จภายในเดือนมกราคม ๒๕๖๓

- **ระยะที่ ๒ :** ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๓ – ๒๕๖๖ กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช จะใช้งบประมาณปกติ เพื่อดำเนินการต่อเนื่องจากปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๒ เช่น การดูแลรักษาเส้นทางศึกษารวมชาติ การจัดหาวัสดุในการรวบรวมพันธุ์ไม้ เพื่อการขยายพันธุ์ ฯลฯ

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

เมื่อดำเนินการแล้วเสร็จ จะช่วยป้องกันการบุกรุกพื้นที่ป่า และการเข้าทำประโยชน์ภายในเขตอุทยานแห่งชาติเขาปู่ – เขาย่า รวมไปถึงศูนย์การเรียนรู้ด้านตรวจระเวนชายแดนบ้านหลังอ้ายหมี่ จะได้รับการพัฒนาเป็นศูนย์การเรียนรู้ต้นแบบด้านการบริหารจัดการป่าในพื้นที่อนุรักษ์ให้กับศูนย์การเรียนรู้อื่น ๆ เป็นการส่งเสริมให้นักเรียนของศูนย์การเรียนรู้และราษฎรในพื้นที่ มีจิตสำนึกที่ดีในการอนุรักษ์ทรัพยากรป่าไม้และสิ่งแวดล้อม ควบคู่ไปกับการปลูกพืชเศรษฐกิจ โดยนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมาใช้ในการดำเนินชีวิต นอกจากนี้ ยังส่งเสริมให้ราษฎรสามารถประกอบอาชีพเสริมนอกเหนือจากการทำการเกษตรผ่านการแปรรูปผลิตภัณฑ์ได้จากพื้นที่ การจัดทำบรรจุภัณฑ์ตามมาตรฐานผลิตภัณฑ์ขององค์การอาหารและยา (อย.) เพื่อเพิ่มมูลค่าให้กับสินค้า อันจะนำมาซึ่งคุณภาพชีวิตและความเป็นอยู่ที่ดีขึ้นของราษฎร รวมทั้งยังเป็นการสร้างเครือข่ายในการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เพื่อให้คนสามารถอยู่ร่วมกับผืนป่าได้อย่างยั่งยืน

กิจกรรมจัดตั้งจุดสกัดในพื้นที่ล่อแหลม

งานก่อสร้างอาคารที่ทำการและที่พัก ขนาด ๖.๐๐ x ๙.๐๐ เมตร

กิจกรรมจัดทำเส้นทางศึกษาธรรมชาติ พร้อมป้ายสื่อความหมาย

งานจัดทำป้ายสื่อความหมาย

กิจกรรมเพาะชำกล้าไม้ที่ใช้เป็นวัตถุดิบในการแปรรูปอาหารหรือที่สมาชิกสนใจ เพื่อสนับสนุนให้นำไปปลูกแซมระหว่างแถวต้นยางพารา หรือพื้นที่ของสมาชิก

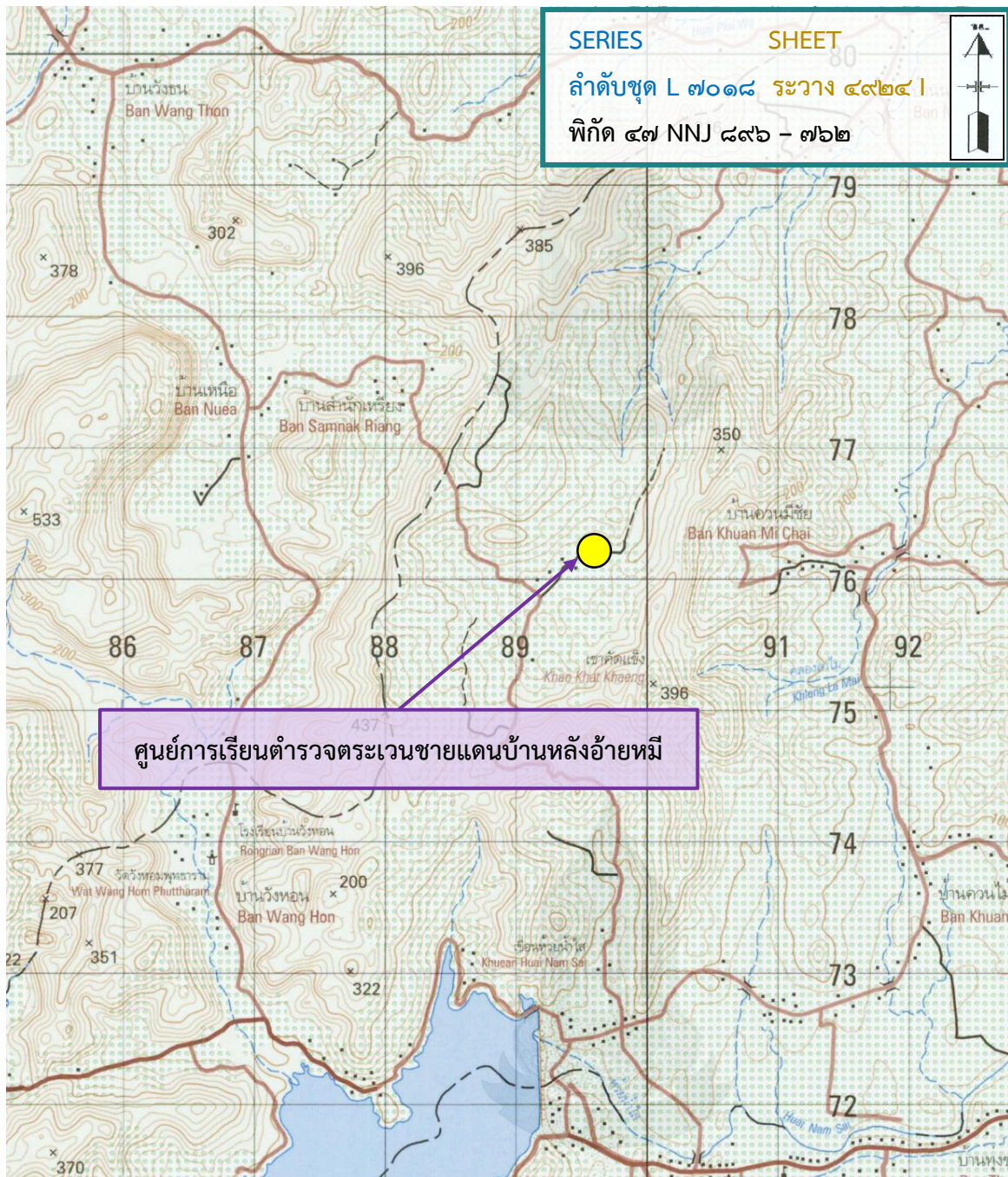
งานก่อสร้างโรงเรือนเพาะชำกล้าไม้ ขนาด ๑๘.๐๐ x ๒๔.๐๐ เมตร
พร้อมระบบน้ำภายในและภายนอกโรงเรือน

กิจกรรมการพัฒนาอาชีพในกลุ่มแม่บ้านเกษตรกรกรบ้านหลังอำยหมี และสนับสนุนจัดตั้งกลุ่มอาชีพด้านป่าไม้เพื่อการอนุรักษ์ทรัพยากรป่าไม้

งานก่อสร้างโรงเรือนแปรรูปผลผลิต
ขนาด ๘.๐๐ x ๑๖.๐๐ เมตร

ครุภัณฑ์สำหรับแปรรูปผลผลิต

โครงการอนุรักษ์ทรัพยากรป่าไม้และสัตว์ป่า และการส่งเสริมอาชีพราษฎร
 บริเวณศูนย์การเรียนรู้ตำรวจตระเวนชายแดนบ้านหลังอ้ายหมี
 ในเขตอุทยานแห่งชาติเขาปู่ - เขาย่า ตามแนวพระราชดำริ
 สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี
 บ้านหลังอ้ายหมี หมู่ที่ ๕ ตำบลวังอ่าง อำเภอชะอวด จังหวัดนครศรีธรรมราช
 พิกัด ๔๗ NNJ ๘๙๖ - ๗๖๒ ระบาย ๔๙๒๔ I ลำดับชุด L ๗๐๑๘
 จากแผนที่มาตราส่วน ๑ : ๕๐,๐๐๐